Ч. 71. Пятниця 10 цьвітня (28 марта) 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — З ради державної. — Справа македоньска. — Криза в Сербії. — Зміна в анґлїйскім кабінетї.

Як доносять з Відня, бар. Еренталь виїздить в пятницю до Будапешту, а то як кажуть в політичних кругах, аби нарадити ся з угорским правительством в справі делеґацийної сесиї і підвисшеня офіцирскої платнї. Зачувати, що бар. Еренталь везе відповідь Цісаря на предложеня Кошута, поставлені в часї послїдної авдиенциї в справі войсковій. — Дискусия над орґанїзацией міністерства працї покінчить ся нинї. Християньско-суспільне сторонництво візвало телеґрафічно всїх своїх членів, аби ставили ся громадно до голосованя.

На вчерашнім засїданю буджетової комісиї вела ся дальша дискусия над середними школами. Промовляли пос. Дияманд, Масталька і референт др. Ґломбиньский. Принято відтак цїлий розділ „школи середні" і назначено слїдуюче засїдане на нинї. На дневнім порядку нинїшного засїданя розділ „школи народні".

Вчерашне засїдане палати послів відкрив президент посмертною згадкою, присьвяченою помершому послови Кайзерови. По відчитаню внесень і інтерпеляций прийшло на дневний порядок нагляче внесене в справі орґанїзациї міністерства публичних робіт. Референт того внесеня, пос. Малаховский виказував конечність як найскоршого ухваленя того внесеня, бо теперішний провізоричний стан єсть дуже шкідний для многих інтересів. Богато справ не може бути полагоджених з причини, що управнене що до рішеня єсть в завішеню і одна власть не хоче мішати ся до справ другої. — Промавляли пп. Адлер, Офнер і Прокоп, почім перервано дискусию. П. Міністер оборони краєвої відповідав на ряд інтерпеляций. — Слїдуюче засїдане палати нинї рано.

Змаганє Анґлїї до спільного поступованя з Росиєю в македоньскій справі не повело ся, як запевняють в дипльоматичних кругах. Анґлїя перебрала мірку в тих змаганях а остра нота Ґрея в тій справі до европейских держав звернена з погрозами і обидами викликала як раз противні наслїдки. Кн. Більов був дуже вдоволений тим, бо бачив, що Анґлїя тим способом програла справу, цар був невдоволений, а також в Римі заявлено, що европейскі державы не думають бути прислужниками Анґлїї. Отсе було причиною, що европейскі держави умовили ся не відповідати на сю ноту, лише потвердити єї доручене. Тій обставині треба приписати, що росийский начерк що до македоньских реформ, про який ми недавно писали, значно злагоджено і примінено до вимог Берлина і Відня. — З другого боку знов звіщають, що між Петербургом а Цареградом нагромадило ся тілько пального материялу, що легко могло би дійти до оружної розправи між обома державами. Росия, як звіщає „Reichspost", буде намагала ся втягнути в сю справу Болгарию, а то могло би довести до загального запутаня на Балканї.

Правительственна партия в Сербії постановила не брати участи в утвореню коалицийного кабінету і полишити опозициї переведене нових виборів на случай, коли би корона не повірила того кабінетови Пасича. Опозицийні сторонництва кажуть, що лише коалїцийний кабінет всиїв запоручити свободу виборів. Розвязане скупштини стало ся неминучим супротив того, що опозиция не годить ся на єї відрочене. Переговори в королївскій палатї тревають дальше.

Анґлїйскому королеви Едвардови VII, що перебуває тепер в Бияріц, приніс оногди куриєр просьбу о димісию президента міністрів Анрі Кемпбель-Баннермана. Король димісию приняв, висловлюючи уступаючому жаль з того приводу, шо він покидає своє дотеперішне становище та бажане, щоби він найшвидше вернув до

Око в око з смертию.

(З ческого — І. С. Махара).

(Дальше).

А тепер може признаєте, що треба мати силу і бути героєм, аби розірвати такі пута — кінчив незнакомий. — Може менї відповісте, що той старець взагалї не фільософував, що він не мав ніякої спосібности осуду і ніякого зрозуміня річи, що бракувало таких а таких обставин — а однако то було дїло героя, скажім, героя мимовільного...

Незнакомий мовчав а й ми не говорили нічого. Вправдї прийшло менї на гадку кілька сумнївів, але я не хотів з ним перечитись.

Я розглянув ся по каварни. Кількох гостий відійшло, а другі, котрих я також знав, прийшли і засїли на своїх місцях. Як варта, що зміняє ся.

— Ще одно треба взяти на увагу, мої панове — почав незнакомий на ново — чи вже заглянув котрий з вас смерти в очи?

Ми оба заперечили головою.

— Ну так, ви оба ще молоді, ви мало бачили і мало пережили. Жите для вас доси імовірно ще досить приємне, ви хочете жити і не тужите за смертию. Ви молоді, так... — Він глубоко зітхнув.

— Я знаю, що ви з усїх сил боронились би перед смертию. У вас то зовсім природно. Але цікава річ, що чоловік, котрий рішив ся на смерть і ладить ся вже до того кроку, боронить ся, кажу, коли смерть наблизить ся до него в иншім видї, ніж він єї надіяв ся. Я пересьвідчений, що той старець був би кликав о поміч, колиб він на хвилю перед смертию, коли може ішов до города, аби повісити ся, був упав до кирницї. Може гадаєте, що в тім лежить доказ против моїх попередних слів про геройство самоубийника? Зовсім нї. Він хоче мати таку а таку смерть і в такий а такий спосіб зійти зі сьвіта, всї инші роди смерти він відкидає. Той старець був би дійстно кликав помочи, єго може уратували би — а відтак був би він може висушив свої річи, аби пізнїйше таки повісити ся. То очевидне...

— Нинї в ночи, мої панове, я справдї заглянув смерти в очи — додав відтак тихійше.

Ми поглянули на него напів зацікавлені, напів питаючо. Єго голос, а що більше вигляд єго сумних очий обудили нашу цікавість.

— Так — сказав він — я бачив смерть а до того ще страшну смерть. А однако я нинї такий чоловік, для якого жите не має вже вартости, навіть такої як подертий сурдут, який хиба викинути на гній.

Я легко усьміхнув ся на таке порівнане.

— На гній, пане — повторив незнакомий рішучо. — Для мене жите нічого не варте. Я дійшов вже там, де богато писателїв кінчить звичайно свої повісти: беруть свому героєви всьо, що може єго ще вязати з житем, а узва читача нехай додумує ся кінця. Я герой одного такого житевого роману, а нинїшна ніч становила цікаву психольоґічну главу.

Він замовк. Менї здавало ся, немов би він хотів побудити нашу цікавість, а відтак просити о заспокоєне єї. І я то зробив.

Незнакомий підняв тепер вкінци свої руки і положив їх перед нами на столї; при тім дивно поглянув на нас. Мене нараз обхопило то немиле чувство болю, яке все маю, коли бачу чужі рани або покалїчені члени. Ті руки були страшні. Кінцї костистих пальців були напухлі і аж темно синї, шкіра в кількох місцях потріскала, нігтї підбігли чорняво-синьою кровію. Незнакомий показав нам їх кілька разів з усїх сторін, відтак поклав їх знов мовчки на колїна. Наша цікавість і страх ставали чим раз більші. Він ще раз поглянув бистро на нас і вкінци почав:

— Чим я колись був, то всьо одно. Дивними судьбами став я тепер подорожуючим аґентом одного великого млина. Закуповую збіже.

Вчера приїхав я до одного села, може чотири милї на північний всхід звідси. Я хотів переночувати. Утомлений і голодний прийшов я до гостинницї. Село то таке маленьке, що доси бодай зовсім вистарчає для него одна маленька коршма. В їдї не було взагалї вибору. Я щось перекусив, випив склянку лихого пива і зажадав нічлїгу. Господар видивив ся на мене здивований і розтолкував менї відтак, що такого нїхто ще від него нїколи не жадав і що він взагалї не може того зробити. Він мав крім шинку ще лиш одну комнатку. В шинковій ко-

здоровля. Важка недуга — то безпосередна причина уступленя дотеперішного анґлійского премієра; недомагає він вже від давна. особливо від двох літ, коли повдовів. До тогож і 72 рік житя его — се не вік, в якім би помимо недомаганя можна вести так вяжні справи як провід в анґлійскім парляменті. Уступлене Кемпбель-Баннермана оповіщено урядово також в палаті громад, яка відрочила ся до дня 14 с. м. До висказів пошани висловлених уступаючому хорому премієрови теперішним керманичем державних справ, міністром скарбу, Аскітом прилучив ся також і Бальфур іменем цілої опозиції. Уступаючий премієр зробив чимало особливо з области заграничної політики Анґлії, бо в справах внутрішних стрічав ся з поважною опозицією консерватистів, особливо в палаті льордів, яка ударемнювала введене в житє майже всїх лїберальних законопроектів, порішуваних палатою громад. Припало то особливо на послідні роки премієра Кампбель-Баннермана, який помимо своєї величезної фортуни мав дуже демократичні погляди і забирав ся зовсїм серіозно до обмеженя прав палати льордів. Недуга недозваляла ему здійснити своїх намірів і вже то одно робить доволі важким становище его наслїдника, Аскіта, якого офіцияльне назначене премієром єсть тілько квестиєю дня.

Через опозицію льордів не увійшов ще й доси в житє анї законопроект про увільнене школи від виключного впливу офіцияльної анґліканьскої церкви, анї про ухилене плюрального права виборчого в деяких городах, анї аґрарії „білї“, що мали ухилити безземельність дрібного селяньства в Анґлії і Шкотії через примусовий викуп великої земскої власности. Справи ті ждуть полагодженя ще й доси, а й Аскіт не має певних зарад на поборене опозиції льордів, які прямо остентацийно легковажать собі ухвали палати громад, порішувані навіть великою більшостию голосів. До тогож Аскіт буде мусїти поборювати ще й перепони, роблені консервативною опозицією таки в палатї громад, бо „ористи“ безвпинно заходять ся коло того, щоби при нових виборах побороти „віґів“ і захопити знов державну керму в свої руки. Останними часами розвели консерватисти завзяту аґітацію особливо задля поборення двох правительственних законопроектів: про 9-годинний час робочий та про поборюване альколголїзму. Найзавзятїйше поборюють они законопроект правительства про поборюване альколголїзму, який має на меті протягом 14 літ замкнути 32 тисячі шинків, так щоби по селах Великої Британії припадав оден шинк на 400 а по містах на 750 населення. Горівчаний промисл то одна з визначних галузий індустрії Анґлії, бо її 43-міліонове населене пропиває річно півтора міліярда. В удержаню її заінтересовані горальчики і маси шинкарів, які „роблять“ в Анґлії вибори. Чи в борбі з тим могутним фактором лїберальний кабінет дасть собі раду, то велике питане.

Новинки.

Львів, дня 9-го цьвітня 1908

— **Іменованя.** Львівский висший суд краєвий іменував ведучими книги ґрунтові: Сильв. Де Льожа, офіцияла канцеляр. в Добромили. для Самбора і Ант. Малика, офіцияла канц. в Коломиї. а старшими офіциялами канцелярийними: Мих. Дениса ведуч. книги ґрунт. в Коломиї для Городка; офіцияла канцеляр. Менаш. Остерна в Станиславові для Добромиля; Ів. Калина, нач. канц. в Тернополи і офіциялів канц.: Петра Юл. Хржановского в Бережанах, Аполїн. Мочульского в Рогатинї для Сянока і Конст. Ґлуховского в Станиславові для Теребовлї; — офіциялами канцелярийними в X кл. ранґи іменував канцелїстів: Ів. Калїґу в Козовій, Ром. Вінклера у Львові, Льва Рогитайна в Дрогобичи, Хаіма Каганого в Ходорові, Казим. Соболту в Тисьменици, Сем. Максимовича в Перемишлянах, Герм. Майманна в Гусятинї і Ів. Салянґу в Теребовли.

— **Надане презенти.** Ц. к. Намістництво запрезентувало о. Антония Мануляка, гр. кат. сотрудника в Кобаках, на опорожнену гр. кат. парохію цїсарского надання в Микетинцях.

† **Померли:** Антоний Біржиньский, гр. кат. парох в Посадї риботицкій, добромильского деканата, упокоїв ся дня 5 с. м. в 87 році житя, а 51 сьвященьства. — У Львові помер Кароль Гуньчак Сулима Попель, ем. староста в 77 році житя.

— **Дрібні вісти.** Львів дістане небавком 4 нові аптики: на середнім Личакові межи костелом сьв. Антония а ул. Гавзнера, на котру одержав концесию п. Ів. Лїсовский; — на Городецкім при ул. Бема концесию одержав п. Ем. Єзерский; — при ул. сьв. Софії концесию одержав п. Ант. Маркович і при ул. Замарстинівскій концесию одержав п. А. Обергард. — Віцепрезидент львівскої апеляциї др. Дялевский подав ся на емеритуру. Кажуть, що на его місце прийде або п. Червіньский з Тернополя або рад. Вальтер з Відня. — В готели французскім вкрадено вчера золоту бразлетку вартости 60 К. — При ревізиї в помешканю Марії Кулибчак знайдено мундур войсковий, походячий імовірно з крадежі. — На Замарстинові покусав скажений пес якогось послугача з пекарні. Міский псярник убив пса, а секция, виконана міским ветеринарем виказала типову скаженість. — В Давидові, Прусах і Пикуловичах львівского повіта ширить ся шкарлятина. — Вчера арештовано 13-лїтну Марию Дрись за крадїж 40 К на шкоду свого службодавця Пяонтковского. При ревізиї знайдено у неї 20 К. — В дорозї з Жовтанець до Львова вкрадено оногди учительцї народній п. Евгенії Залїгач куфер з одїнем, білем, всїлякою гардеробою і книжками. — Андрій Шура, наречений служницї Анни Павелківної покинув її взявши від неї на памятку 320 К і щез без слїду зі Львова.

— **Репертуар руского народного театру в Тернополи.** Саля „Міщаньского Брацтва“. Початок о год. 7·30 вечером. Білети продає раніше „Народна Торговля“.

В суботу дня 11 цьвітня „Барон циганів“, оперета в 3 діях Штравса.

В недїлю дня 12 цьвітня „Серед бурі“, історична драма зі співами в 5 діях Бориса Грінченка.

Ві второк дня 14 цьвітня „Марп“, родинна драма в 3 діях Генрика Ібсена.

В середу дня 15 цьвітня „Різдвяна ніч“ (Царицині черевички), опера в 4 діях М. Лисенька.

В четвер, пятницю і суботу представленя не буде.

— **Арештоване небезпечного вломника.** Два аґенти поліцийні переходячи оногди ул. Сонїчною, побачили якогось молодого жидка, котрий продавав срібний ланцушок. Припускаючи, чи то може не той злодїй, котрий перед кількома днями добув ся до склепу ювілера Раака в пасажу готелю Бель ві, де вкрав — як ми то доносили — всїляких дорогоцїнностий на звиш 1.600 кор., арештували его. Здогад аґентів був зовсїм оправданий, бо в помешканю арештованого, при ул. Новій ч. 3, на Замарстинові знайдено майже всї дорогоцїнности. вкрадені із склепу Раака, а крім того ще й богато всїляких скринонок з дорогоцїнностями, а то навело полїцию на здогад, що в її руки попав ся небезпечний вломник. Арештований називає ся Абрамко Вайнтравб, має лїт 22 і єсть челядником шлюсарским.

— **Відбудоване засипаного міста Сен-Пер.** Перший раз від часу страшної катастрофи дня 8 мая 1902 р., коли то вибух вулькану Мон Пеле на острові Мартиніка засипав в кількох мінутах ціле місто Сен-Пер, а в нім і 35.000 людий, заплив до пристанї під сим містом дня 21 лютого с. р. пароплав французского товариства заатлянтийскої плавби. В тім самім часї оглядав і ґубернатор острова Мартинїки перший раз розвалини цвитучого колись міста. Его повитав там п. Ернуль, котрий в часї згаданої катастрофи був заступником бурмістра в місті і зі всїх урядників і достойників міских лиш сам один пережив катастрофу. Пять тисячів людий, що осїли знову на давних розвалинах, жадає, щоби місто се на ново відбудовано. Великі фірми торговельні кажуть запрятувати румовище зі своїх ґрунтів і постановили побудувати на них нові склепи і маґазини. Власти не заняли доси ще нїякого становища супротив сего проєкту відбудови, але піддержують справу в той спосіб, що кажуть очищувати з румовища улиці в місті і гостинці, які ведуть до него. Дивним дивом брук на улицях, тротоари і каналїзация удержали ся зовсїм добре. При усуваню румовища видко місцями слїди нагадуючі страшну катастрофу

мнатї спав він сам і жінка, а в малій комнатцї обі его дочки і син. Положене було дуже прикре. Довкола села не було нїчого лиш ліс, до найблизшої місцевости треба було що найменше пів години бігти, ніч наближала ся, а я був утомлений до неможливости.

Господар дивив ся на мене милосердно і вичисляв в довгім ряді імена всїх сусідів. Але конець був все один: „То не можна!“

Вкінци нагадав собі на одного селянина на противнім кінци села, у котрого міг би я імовірно найти нічліг. Він прикликав сина і велїв мене завести там.

Хата стояла під самим лісом і було вже темно, коли ми до неї дійшли. Одно вікно було заслонене білим простиралом, на котрім порушила ся тїнь похиленої женщини. Ми увійшли на подвірє і хлопець пійшов глядати господаря.

Він вийшов і я попросив о нічліг. Знов дармо. Він мав дві комнати, але в одній лежала его жінка, дожидаючи злогів, її мати і повитуха були вже коло неї. В другій спав він сам з дїтьми.

Я був близький розпуки. Питаю, чи не міг би менї дати місця в стодолї, в якій шопі, або в коморі.

В коморі! Так, то можливе. Там стоїть навіть лїжко з постелию.

Добре. Я велїв себе там завести. По дорозї сказав він менї, що має вже там одного нічлїжника. Якогось бідного чоловіка, котрого болить нога; перед тижднем укусив его пес. Він лежить на вязанцї соломи на земли і не буде менї перешкаджати.

Господар засьвітив сьвічку і ми увійшли. Неприємне зимно повіяло на мене, до того сопух капусти, бараболь, сирого дерева і смоли. Я розглянув ся. Під одною стїною аж майже до стели сягала купа грубо колених полїн, а напротив неї стояло лїжко. В головах лїжка стояла велика, напів отворена скриня з мальованим і різьбленим віком. В однім кутї лежали бараболї, инші річи висїли на жердках під стелею. Над лїжком було в стїні мале, заложене решіткою вікно, крізь яке міг я бачити повний, помаранчево-рожевий круг місяця, що саме сходив над лїсом. Я шукав за моїм товаришем нічлїгу. Він лежав одїтий на розстеленій соломі коло купи дров. Права нога була зігнута. Він курив коротку люльку і випускав в правильних відступах густі клуби диму. Приглядав ся менї якийсь час своїми блискучими очима, але не сказав нїчого.

Господар вийшов, я здоймив чоботи і кинув ся одїтий на лїжко. Мою подорожну торбу лишив я в коршмі.

Я не міг заспати, хоч був утомлений і ослаблений. Місяць сьвітив і осьвічував ясно цїлу комору. Яких десять псів, або й більше вило і заводило в селї, а їх голоси дивно відбивали ся між деревами в лїсї. Дерева шуміли, кождої години свистав нічний вартівник в селї. Крізь сїни чув я плач і зойкіт жінки господаря і успокоюючі голоси обох старих женщин. Мій товариш вскорі заснув, але я чув, як він від часу до часу стогне з болю; єго болїла нога, або мучили его прикрі сни.

(Конець буде).

з 1902. Деякі улиці формально засипані людекими кістьми, котрі від сонця вже побілїли. Під румовищем якогось дому знайдено засипане вульканїчним попелом засхле тїло якогось мужчини, котрий видко отроїв ся ґазами в хвили, коли спав лежачи на шезльонзї. Горішна часть міста, середна часть і тота часть, що близько пристані заросли буйною травою „пара“, а селяни з охрестности виганяють свої стада, щоби пасли ся на розвалинах міста Сен-Пєр.

— **Загадка.**

Дурний Панько постановив показати, що він не такий дурний, за якого его мають.

— Кажете, що я то вже такий дурний, якого другого нема в сьвітї... Ну, то відгадайте мою загадку, коли ви такі мудрі!

„Стоїть в стайни, гребе ніжкою, стриже ухом, а з заду видить так само як і з переду“.

Коли всї мовчать, Панько по хвили каже урадований:

— То е — слїпий кінь.

Господарство, промисл і торговля.

— **Біланс „Рускої Щадницї“ в Перемишли.** З першого білянсу, який оголосила Дирекция „Рускої Щадницї“ за час від 1 вересня 1906 до кінця грудня 1907 р., виймаемо отсї важнїйші дати:

До Щадницї приступило і зложило приписану статутом членьску вкладку (100 кор.) — 67 членів, що становить суму 6.700 кор., а з відсотками наросл ими до часу введения Щадницї в житє 6.812 кор. 48 сот. Коли возьмемо на увагу, що основателї не запрошували всїх до приступлюваня в члени, та коли возьмемо на увагу теперішні тяжкі часи і се, що у нас мало таких, яким жертва 100 кор. не робить великої рубрики в видатках, то се досить поважне число і досить поважна квота, яка дала спромогу покрити перші конечні видатки з самого початку. Не радо також вступить в члени той, хто сам потребуе кредиту, бо після статута членови Щадницї не вільно там затягати позичок.

За час від 1 вересня 1906 до 31 грудня 1907 вложено ощадностий 2,252.909 кор. 78 сот., а винято 382.060 кор. 91 сот., так що остало з кінцем грудня 1907 р. 1,870.848 кор. 87 с., а іменно вложили:

Консисторія львівска	184.206 99
„ перемиска	214.113·24
„ станиславівска	78.892·11
Вдовичо-сирот. фонд львівский	122.339·49
„ „ „ перемиский	60.980·28
Товариства	185.318·84
Депозити судові	26.431·14
Особи приватні	998.566·79

Від вкладок давала Щадниця 4 процент, пізнїйше підвисшено процент на $4^{1}/_{4}$ від ста.

Хоч сума вкладок була за той пропорціональний короткий час досить поважна, то все таки попит за грішми із сторони позичаючих був так великий, що можна було заспокоїти потреби ледви третої части зголошуючих ся о позички гіпотечні.

Взагалї вплинуло до Щадницї 970 зголошень як з Галичини так і з Буковини о позички гіпотечні на загальну суму 6,287.650 К. З того 90 сторін на суму 925.800 кор. відступило від наміру затягнення позичок, 136 петентам на суму 1,368.100 кор. відмовлено позичок з причини недостаточної гіпотеки, 151 справ на суму 888.000 кор. е в ході, а видано промес 593 на суму 3,106.750 кор. З того зреалїзовано позичок 373 на загальну суму 1,744.350 кор. а іменно: 90 позичок в квоті 777.200 кор. на реальности міскі, 281 позичок селяньских в сумі 836.150 кор., а 2 позички на більші посілости в квоті 131.000 кор. Довжники сплатили вже 27.213 кор. 23 сот.

Зголошень о позички на векслї було 494 на 1681 штук вексль в загальній сумі 1,234.954 кор. 89 сот. З того на підставі опінії цензорів з'есконтовала Щадниця 997 вексль на суму 758.434 кор. 34 сот. Сплачено 753 векслї на суму 588.769 кор. 78 сот. так, що з днем 31 грудня 1907 остало в портфелю вексль 244 на суму 169.664 кор. 56 с. Найбільше користали з кредиту векслевого наші кредитові товариства.

І так було в есконтї:

1) 134 векслї товариств на суму 85.544 К 28 с.
2) 7 „ есконтерів на суму 2.551 К 28 с.
3) 103 „ осіб приватних 81.569 К — с.

Зовсім природно, що в першій мірі належить ся векслевий кредит нашим товариствам, бо в той спосіб можуть посередно користати з кредиту Щадницї ширші верстви нашої суспільности. Щадници тяжко есконтовати векслї замісцеві осіб приватних, бо дирекция і цензори замісцевих людий не знають.

Від позичок гіпотечних побирала Щадниця спершу 5 процент, відтак, коли настала загальна грошева криза і всюди підвисшувано процент, підвисшила на $5^{1}/_{2}$ проц. від ста. Від вексль побирала з початку 6 процент, пізнїйше від товариств 6, а від иньших сторіл $6^{1}/_{2}$ проц. Щадниця сама не користала з кредиту нїгде, бо всюди була стопа процентова для неї за висока.

В рахунку страт і зисків увзглядено лиш ті квоти, які вплинули дїйстно. До зисків не вчислено належних по 31 грудня 1907 р. відсотків, а за те відшибнено від загальної суми доходів 103.872 К 07 с., відсотки наперед побрані на рік 1908 в сумі 24.582 К 15 с. З вартости друків з'амортизовано 40 процент, інвентаря 10 проц., а по потраченю виплачених і дописаних від вкладок відсотків 50.557 К 85 с., боніфікації 1295 К 80 с. і адмінїстрациї 19.588 К 56 с. показав ся ще чистий зиск 2395 К 61 с., який весь приділено до фонду резервового. На добродійні цїли буде можна аж тодї призначувати часть чистого зиску, коли резервовий фонд дійде до висоти 6 процент всїх вкладок. Всї вплати членів разом з відсотками в квоті 6812 К 68 с. лишили ся ненарушені і перейшли рівнож до фонду резервового. Тим реальнїйше представляе ся цїлий білянс. На адмінїстрацию побрано всего 9592 К 13 сот., що е доказом, що позички в Щадници зовсім не дорогі.

— **Звіт товариства торговельно-промислового „Сокільский Базар“**, стоваришення зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові за місяць марець 1908. Торг був більший о 1395 К 78 с. чим в марцю минувшого року. На уділи вплинуло 69 К, на вкладки 1122·50 К, на фонд резервовий 6 К. Стан уділів з 31 марця 1908 р. 2959 К, стан вкладок 12.546·88 К, стан фонду резерв. 160 К. До товариства приступило нових двох членів: Вп. Петро Сенюта, артист-маляр зі Львова з 1 уділом і А. Дорош, урядник зелїзн. з Борислава з 1 уділом. Всїх членів е 80 з декляpованими уділами 133 на квоту 3325 К. Уділ виносить 25 К, вписове 2 К, стопа процентова від вкладок 5 процент. — Дирекция Товариства „Сокільский Базар“ у Львові.

Телеґрами.

Відень 9 цьвітня. На нинїшнім засїданю палати послів пос. Евген Левицкий зголосив пильне внесене в справі залагодженя справи язикової в цїлій державі дорогою державного закона. Закон той мае опирати ся на слїдуючих основах: 1) Цїла держава дїлить ся на одностайні народні округи язикові на основі етноґрафічного розміщення жителїв. — 2) Подїл на полїтичні і судові повіти мае бути на т. зв. язикових границях двох округів народних відповідно змінений. — 3) Язик даного округа есть внутрішним язиком урядовим всїх властий адмінїстрацийних і судових а в службі зовнішній мають бути допущені всї язики уживані в тім окрузї. Яко язик уживаний в окрузї мае бути уважаний той, котрим говорить звиш 15% населеня. — 4) Столицї країв, котрі обнимають кілька язиків, треба трактувати як округи мішані а справа урядового язика в тих столицях мае бути окремо управильнена. — 5) Закон той відносить ся до всїх властий І. і ІІ. інстанциї. Власти ІІ. інстанциї, котрі обнимають кілька кругів язикових, повинні у всїх справах послугувати ся тим язиком, котрий на основі сего закона есть урядовим. — 6) Наколиб в Чехії прийшло тимчасом до порозуміня, то постанови тої умови повинні бути втягнені до закона державного.

До переведеня сего закона мае бути установлений максимальний реченець 10 лїт.

Берлин 9 цьвітня. Канцлер кн. Більов відбув вчера в парляментї довшу конференцию з австро-угорским амбасадором Седєнїй-Марічем.

Лїсбона 9 цьвітня. Вчерашний день минув спокійно. Причиною убитя вояка була особиста месть; виновник есть міским ґвардистом, а оба жили від довшого часу у ворожнечи против себе.

Мадрид 9 цьвітня. Із сторін Сантандера і Пампльони доносять о великих повенях.

Париж 9 цьвітня. Італїяньский амбасадор Торнієллї занедужав дуже поважно.

Лїсбона 9 цьвітня. Поліция арештувала проводирів демонстрантів, котрих обжаловуе о то, що насильно перервали кордон муніципальних ґвардистів. — Ґен. Гувера поручив розвести слїдство в справі поведеня ґвардиї муніципальної підчас розрухів минувшої недїлї.

Курс львівский.

Дня 8-го цьвітня 1908.	Платять К с	Жадають К с
І. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	567·—	574·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	90 —	100·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	569·—	573·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350·—	400·—
ІІ. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов.	110·50	111·20
Банку гіпот $4^{1}/_{2}$%	99·30	100·—
$4^{1}/_{2}$% листи застав. Банку краев.	100·20	100 90
4% листи застав. Банку краев.	94·80	95·50
Листи застав. Тов. кред. 4%	97·50	—·—
„ „ 4% льос. в $41^{1}/_{2}$ лїт.	97·50	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	94·30	95·—
ІІІ. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	98·10	98·80
Облїґи ком. Банку кр. 5% ІІ. ем.	—·—	—·—
„ „ „ „ $4^{1}/_{2}$%	100·—	100·70
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	94·50	95·20
Позичка краев. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	96·20	96·90
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94·30	95·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	107·—	127·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский)	51·—	55·—
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский)	28·10	30·10
Італїянь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский)	67·—	71·—
Базиліка 10 кор. (Курс віденьский)	21·25	23·25
Joszif 4 кор. (Курс віденьский)	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский)	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·32	11·40
Рубель паперовий	2·51	2·53
100 марок німецких	117·40	118·10
Доляр американьский	4·80	5·—

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).